

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU - 4 - 51, poezie-próza, spisovatel-ilustrátor, divadlo

Tématická oblast: český jazyk - literatura 1. ročníku

Anotace	Materiál obsahuje dva pracovní listy. Žáci rozlišují poezii, prózu a dramatické umění, filmové zpracování děl, odpovídají na otázky, využívají internet jako zdroj informací.
Autor	Bc. JITKA BOBKOVÁ
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	rozliší literární žánry-poezii, prózu, dramatické umění, snaží se odpovídat na otázky, doplní autora a ilustrátora k dílům, zná druhy loutek, navštíví školní a městskou knihovnu, využívá internetu k doplnění správných odpovědí, vyhodnocuje a zpracovává informace
Speciální vzdělávací potřeby	Vytvořeno pro žáky s lehkou mentální retardací
Klíčová slova	čtenářská gramotnost, pracovní list, zajímavosti, literární žánry-poezie a próza, spisovatel-ilustrátor, divadlo, kino, divadelní žánry, pohádkové postavy, druhy loutek, pohádky, filmové zpracování děl, školní a městská knihovna, knihovna a knihkupectví
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Druh interaktivity	Aktivita
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	střední vzdělávání – Praktická škola dvouletá
Typická věková skupina	16 - 17 let / 1. ročník
Datum vytvoření materiálu	10. 9. 2013

Literární žánry – próza, poezie

1. Zkuste vyjádřit rozdíl mezi poezií a prózou (stačí dvěma slovy, vyhledej ukázky v literatuře, na internetu), dramatické umění, filmové zpracování děl.

Próza vyjadřuje.....

Poezie –

Dramatické umění, jinak též....., je velmi blízké literatuře, základem je divadelní představení (předvádění určitého textu na scéně).

Co znamená **filmové zpracování děl**, uveď na příkladech, doplň k autorovi dílo, pokud nevíš, odkaž se na internetové zdroje:

Eduard Bass – _____

Ivan Olbracht – _____

Jaroslav Hašek _____

Marie Poledňáková – _____

Karel Čapek – _____

Jan Drda – _____

Stanislav Rudolf – _____

2. Vysvětli pojmy spisovatel, ilustrátor (můžeš i na příkladech). Správně přiřaď k dílu autora (spisovatele) a ilustrátora (ústně).

KUBULA A KUBA KUBIKULA

POHÁDKY Z PAŘEZOVÉ CHALOUPKY KŘEMÍLKA A VOCHOMŮRKY

POVÍDÁNÍ O PEJSKOVI A KOČIČCE

HONZÍKOVA CESTA

KRTEK A JARO

MANKA

Nápověda: Zdeněk Miler, Zdeněk Smetana, Václav Čtvrtek, Vladislav Vančura, Kateřina Miler, Radek Pilař, Hana Doskočilová, Helena Zmatlíková, Josef Čapek, Bohumil Říha

Dvě díla napsal stejný autor, víš, který to je? (Č.....).

Ukázky děl můžeš přinést k nahlédnutí, navštívíme školní a městskou knihovnu a díla vyhledáme. Vysvětli rozdíl mezi knihovnou a knihkupectvím (knihou).

3.

- Vyjmenuj nejdůležitější divadelní žánry. Víš, jaký je rozdíl mezi činohrou, operou, operetou, baletem a pantomimou?
- Vyhledej na internetu význam cizího slova inscipient a kulisy.
- Víš, jaký je rozdíl mezi divadlem a kinem?
- Podtrhni modře, co patří k divadlu, zeleně podtrhni, co patří ke kinu:

pokladna

jeviště

občerstvení

plátno

hlediště

toalety

kulisy

inscipient

loutky

herec

- Popište, jak se oblékáme do kina a do divadla.
- Dokážeš vyjmenovat alespoň čtyři druhy loutek? Ukázky loutek na obrázku vyhledej na internetu.
- Vytvořte si vlastní loutky a kulisy a divadlo si zahrajte.

4. Ze kterých pohádek jsou tyto postavy, přiřaď k sobě dva správné výrazy:

Smolíček

Křemílek

Vochomůrka

jelen

Popelka

Lolek

Sněhurka

vlk

Karkulka

Spejbl

Mánička

trpaslík

Bolek

šípkový keř

Růženka

Jurášek

Z barevně odlišených písmen sestavíš TAJENKU – pohádková postava víla _____.

ŘEŠENÍ:

1. Próza vyjadřuje přirozenou formu vyjádření, je většinou spojena s dějem.
Poezie – básnictví, je psaná ve verších, ty se mohou spojovat do slok (strof).
Dramatické umění, jinak též divadlo....
Filmové zpracování děl – literární dílo zpracované ve filmu.

Eduard Bass – Cirkus Humberto

Ivan Olbracht – Nikola Šuhaj loupežník

Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka Švejka za druhé světové války

Marie Poledňáková – Jak dostat tatínka do polepšovny

Karel Čapek – Dášenska čili Život štěněte

Jan Drda – Dařbuján a Pandrhola

Stanislav Rudolf – Metráček

2. Spisovatel knihu píše, ilustrátor kreslí do knih obrázky.

Kubula a Kuba Kubikula – Vladislav Vančura (spisovatel), Zdeněk Miler (ilustrátor).

Pohádky z pařezové chaloupky Křemílka a Vochomůrky – Václav Čtvrtek (spisovatel), Zdeněk Smetana (ilustrátor).

Povídání o pejskovi a kočičce – Josef Čapek (napsal a nakreslil).

Honzíkova cesta – Bohumil Říha (spisovatel), Helena Zmatlíková (ilustrátor).

Krtek a jaro – Hana Doskočilová (spisovatel), Zdeněk a Kateřina Miler (ilustrátoři).

Manka – Václav Čtvrtek (spisovatel), Radek Pilař (ilustrátor).

Stejný autor je Václav Čtvrtek.

3. Nejdůležitější divadelní žánry – tragédie (smutné), komedie (veselé), činohra (jedná se a mluví obvykle v próze), opera (jen se zpívá), opereta (mluví se a zpívá), muzikál (zpívá se), pantomima (vyjádření se pohybem), balet (jen se tančí).

Inscipient – dohlíží na činnost stavění kulis, osvětlovačů, stará se o stažení a vytažení opony.

Kulisy – pozadí, součást divadelní dekorace, zvuky vytvářené v pozadí.

K divadlu patří – vše krom plátna.

Ke kinu patří – plátno, hlediště, občerstvení, pokladna, toalety.

Do divadla se oblékáme svátečně.

Čtyři druhy loutek: plošná, maňásek, závěsná (marioneta), spodová.

4. Smolíček-jelen, Vochomůrka-Křemílek, Popelka-Jurášek, Sněhurka-trpaslík, Karkulka-vlk, Mánička-Spejbl, Bolek-Lolek, Růženka-šípkový keř.

TAJENKA: víla **AMÁLKA**